

Szerkesztőség:

Az arad-ösztödi egyesült vasutak paktájában.

Börmentes levelek csak ismert kézről fogadunk el.
Készítőknek vissza nem küldünk.

Működés:

Az arad-ösztödi egyesült vasutak paktájában, hova a hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok bérmentve küldendők.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és csütörtökön után is.

Előfizetési árak:

helyben: vidékre:
1 évre 12.- fél évre 7.- 3. félére 4.-
6. félére 3.- fél évre 2.- 3. félére 1.-
1 óra 1.20 ft

Hirdetési díja:

6 határos petitor egyezségi hirdetésnél 8 kr., minden következőnél 4 kr.
Bélyegdíj külön 80 kr.
Nyitólír sora 15 krajczár.

Meghívó!

Az aradvárosi szabadelvű párt állandó választmányá

f. hó 18-án délután 3 órakor

Bonts Döme elnök ur lakásán

értekezletet

tart, melyre a választmány tagjai ezennel tisztelettel meghívotnak.

Az értekezlet tárgya: a III. és IV. kerületben megrendő városi képviselő választások.

Tisztelettel:

Az aradi szabadelvű párt

Elnöksége.

Gáncs és heccz.

Budapest, november 16.

Hogy az állami pénzügyekhez valami rettenetesen értenék, ne affektáljuk, de legyünk meggyőződve, hogy azok sem értenek hozzá sokkal jobban, akik affektálják. 1867. óta az állami pénzügyek csupa dilettáns miniszternek a kezét kórt torogtak. Olyan volt Lónyay, Kerkapoly, Gliczy, legalapabb ember volt köztük Széll, ki mint pénzügyi előadó, mielőtt miniszter lett volna, már sejtett valamit a dologhoz, míg a többiek qui Deus est machina, úgy potygyantak bele, hogy maguk sem tudták, hogy Tisza Kálmán mindenestre nagy talen um és ritka józan ítélő tehetség, ki huszonnégy óra alatt többet eljárat, a dologból, mint más ugyanannyi hét alatt, hanem azért ő sem abból növekedett fel, de meg van az a határ, ahol elöreg, hogy nem is affektálja. Nem akar mindenáron dirigálni és diktálni, hanem kész meghallgatni másokat, s ritka éles látásával elválasztani a jót a rosszól.

A pénzügyminiszternek megvan a maga szakemberei, a maga órákerei, melyek jól összeszedve és alkalmazva pontosan kimutatják az idő forgását, haladását, csak ember kell, ki a körülményeket ezek szerint a kimu-

tetások szerint alkalmazni tudja. Ember kell, ki a legkiválóbb tehetségeket felismeri s kibírja választani véleménye extraktumát a nélkül, hogy saját véleményét mindenkor mérvadóan tekinteni s feltölteni avagy erőszakolni akarná. S ime ilyen ember Tisza Kálmán. Az ő egész mestersége abban áll, hogy a pénzügyminiszterium szakapparátusát ki tudja zsákmányolni, s át tudja vinni a praxisba azt, ami legtapintatosabb és leghelyesebb. Mindig ily extraktumokkal áll elő a javaslatokban, számos kitűnő szakember által meghánytvetett elhatározások azok, szentestive a Tisza Kálmán belátása által, mely, hogy többet ne mondjak, mindenestre nyoma annyit a latban, mint a Horvátszkyé.

Hogy mit mond az ellenzék a konverzióhoz? Megvallom, igen kevés fontosságot tulajdonít nekik, mert minden monda gáncoskodási szándék, egyéb semmi. Hogy mint kell az erényből bünt csinálni és a bünből erényt, az nem éppen a mai világ embereinek mestersége, azt már az előtt is tudták. A régi vallási inkvizitorok nagyon könnyen felfedezték a máglyára való eretnekséget a legártatlanabb emberben is; tudósokat égették már meg ellenzéki fanatizmusból; hazafiakat akasztottak fel ellenkező meggyőződésből, s még a legjobb akaratú kritikában is több a maliczia, ha mindjárt öntudatlan is, mint a bölcsesség. S ha tekintetbe vesszük, hogy a politikai ellenzékeskedés meg csaknem csupa tiszta kényéririgység az egész világon, hát nagyon de nagyon meg kell rágnunk és gondolnunk, mi lehet abból a sok beszéd és „szent meggyőződés”-ből valódi tiszta szándék és mi nem?

A mi pedig a nagy közönség által csak nagyon ritkán felfogható és megítélhető nagyobb pénzügyi műveleteket illeti, ebben meg éppenséggel bajos az ellenzéki uttérvezésbe bele mázni, mert Isten a megmondhatója, hol lyukad ki belőle, vajjon nem éppen az ellenkező irányban, mint ahova menni szándékoztak. Az oly dolgokkal, melyekkel nem vagyok határozottan tisztában, — hogy drasztikus kifejezéssel éljek, — úgy tesz mint a ki sötétben utazik, hogy rábizom magamat a vezetésben kipróbált

gyeplős lóra, s bizonyos, hogy kevésbé töröm ki a nyakamat, mintha akár a magam tapogatózása, akár egy szántszándékos félrevezető után mennék.

A szélsőbalnak Kossuth az orákulum, a régi jobboldalnak Deák volt, a mai jobboldalnak Tisza Kálmán. Mindig volt és mindig lesz a pártok élén egy oly egyéniség, kiből a párttagoknak sok esetben, feltétlenül meg kell bízniok. Mert vajjon mi mást tehetnek oly szakbördéseknél, melyek csúrhatók esavarhátók, s arra, hogy valaki órálló és megállható ítélettel mondasson rólok, valódi szakképzettséget igényelnek? Ha ily esetekben a pártvezér egyéniségében meg nem bízunk, hanem az ellenzéki gáncoskodásnak is fület nyitunk, kész agynakban a zürzavar, s hogy mit tovább legyünk, nem tudjuk. Az e fölé tétározó nézetzavar szüli aztán a pártokivüliséget, mely az illetőre nézve sohasem ajánló, mert aminthogy megbízhatlanak tart másokat, annyira nem bízhatnak meg mások ő benne. Ahhoz hogy vezér legyen, kicsiny, hogy párttag legyen, nagy, avagy a többi kerékhez nem illő egyenetlen valami.

Nagyobb dolog ennél ama heccz, melyet az ellenzéki sajtó a védővényjavaslattal elkövet. Megirtuk véleményünket e tárgyban, s nem mondhatunk mást ma sem, mint azt: hogy meggonddolatlan és bűnös eszelekmény, melyben a hazafiságnak nincs meg még az árnyalata sem. Pusztá kormányellenes önző agitáció, mely a hadsereg tisztikarának magyarságát, s a vizsgától fázó ifjúság jövőjét a párterdeknek kész feloldozni.

No de hiszen beszéljen az ellenzéki sajtó ezután is arról, hogy nincs elegendő magyar tiszt a közös hadseregben. Ami ugyan azt illeti, hogy az ellenzéki sajtó fog-e beszélni vagy nem? Elkészülhetünk rá, hogy a bizony fog, ám de gondolja meg a közönség, ki lesz az oka, ha fiaink a hadsereg közlegényei és altisztjei gyanánt fognak szerepelni ezen a helyen? Ha a főbb helyeket más nemzetiségű gyermekei töltik be s azok vezényszavának szolgálai gyanánt fog szerepelni a magyarság?

Csupán abban bízunk, hogy daczára a lelkiismeretlen heccznek, melyet a javaslat ellen országoszte elkövetnek,

meg lesz kormányférfiainkban a bátorság, hogy szemébe nézzen a közvélemény napi hangulatának, és nem fognak fontos érdekeket lármáért feladni.

G. B.

A községi rendszertnek a kis és nagy községeken mely módon leendő gyakorlását szabályozó törvényjavaslat feletti tárgyalások a belügyminiszteriumban — értesülésünk szerint — már odáig haladtak, hogy a javaslat végleges szövegezésére már a közel napokban meg fog történni.

Az önkényesek. A vallás- és közoktatási miniszter tudvalevőleg megtagadta a kezdeményezést, hogy megállapítsa azokat a módosításokat, melyek mellett az egyéves önkényeseknek, kik szolgálati évük végén a tiszt vizsgát sikerrel letették, a szolgálati év tanulmányi idejükből egészen vagy részben beszámítható lesz. Miután az ügyvédi rendtartás értelmében csak azon ügyvédek bocsáthatnak ügyvédi vizsára, kik bizonyos ideig gyakorolnak, és ezeknek a védő-törvényjavaslat szövege szerint az egyévi szolgálati idő praxisukból is elvétel, mert a joggyakorlók névsorában nem vezetethetők tovább — mint a „Bud. Corr.” értesül — valószínű, hogy az igazságügyminiszter szintén törekedni fog, hogy megállapítsa azokat a körülményeket, melyek mellett a joggyakorlók egyéves önkényeseknek a sikerrel letett tiszt vizsaga után vagy az egész, vagy legalább is fél év beszámíthatóságát idejükből.

Orosz csapatösszpontosítás.

— november 17.

Lapunk ma megjelent bécsi cikke, ugylátszik kiváló hűséggel festette az orosz csapatmozgalmakra támadt politikai hangulatot.

A hatás ugyanaz Berlinben is, mint Bécsben. Így a „Kölnische Zeitung” a következő félhivatalos kijelentést közli: A czár legújabb rendeletéből kétségtelenül kitűnik, hogy a kazáni és kaukázusi hadosztályok a nyugati határra helyeztetnek át. Megfoghatatlan, hogy Oroszország ily nyiltan lép a sikra katonai készülődésével, éppen abban a pillanatban, mikor a pénzpiacokon kölesönt

k e r e s állítólagos kulturcélokra.

— E jelenségekkel szemben először is a szövetséges Ausztria-Magyarországnak kell megkettőztetnie őberségét. Bár a békét közvetlenül nem fenyegeti semmi, Németsországnak is meg kell gondolnia, hogy történelmi sorsa hatalmas szomezédkéntől függ, s hogy e helyzettől számolnia kell.

A félhivatalos nyilatkozatok, főképp a „Kölnische Zeitung” csikke, elkedvetlenítették a börtét. A helyszínet pezzszimistlikusan fogják fel. A magántőke azonban ragaszkodik kötelezettségeihez, noha a sürgős kinalat csökkentette az árfolyamokat.

Egy másik jelentés szerint, az orosz kölesön növekedő mértékben foglalkoztatja a politikai köröket. A „Post” nem akarja azt állítani, hogy a kölesön háború-kölesön, de ha az. Oroszország a kölesön eme jellegét nem leplezhetné jobban, mint az által, hogy a művelésben nemet, bankárok is részt vesznek és a papírok egy részét német piacon helyezik el. Ez a manőver ügyes, de perfid. A kik csinálják, jól tudják, hogy Németsországnak, a meddig csak lehet, kerülni fogja Oroszországgal való viszonyának megzavarását és ezért a közönséget nem is fogja figyelmeztetni. Még a vezérő államférfiu sem tudhatja előre a bekövetkező eshetőségeket. A német bankárokat senki sem figyelmeztette és senki sem biztosította. A kölesön sikere, egy második, még sikeresebb kölesön keresztülvitelére fog alapul szolgálni. Eppen így nyilatkozik a „Kreuzzeitung”.

Mind valószínűbbé válik, hogy Németsországnak az orosz csapatmozgalmakkal szemben ellenrendszabályokhoz fog nyulni. Hogy azok mily természetűek lesznek, a felett most tanácskosnak.

A „Politischen Nachrichten” az orosz csapatösszpontosításokra vonatkozólag megjegyzi, hogy azok jogosulttá tesszik Ausztria-Magyarországnak aggodalmait.

Varsóból jelentik, hogy Puttaryba két gyalogezred érkezett és december elejéig még újabb hat ezredet várnak oda.

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája.

(November 18.)

Holub Emil dr. afrikai utazása.

(Aradon tartandó felolvasása alkalmából.)

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Henry M. Stanley-t kísértém éppen középafrikai utazásában („Utazom Közép-afrikában”) három évi roppant fáradságos és borszorosított merész út után a Livingstone (Conco) mentén vissza a fehér köz, midőn arról értesülök, hogy Salaczk polármester urnak sikerült Holub Emil dr.-t, a híres délafrikai utazót arra bírni, hogy városunkban még e hóban előadást tartson nagyszerű utjának valamelyik részletéről. Ugy tudom, az előadás napja vasárnapra, 25-ikére van megállapítva s általános az érdeklődés, hogy a nagy utazó személyisége, mint az elmondandó tapasztalatok s élmények iránt.

Előre jeleníthetem azt a ritka élvezetet, a mely a város intelligenciájának kinálkozik. A tárgy érdekességétől eltekintve, Holub dr. kitűnő előadó, színparkozó szellemességgel beszél és tanulságos közleményeit mulattatóan tárja hallgatói elé. Elénk és kedves emlékezetemben van amaz előadása a zulu-kafferkőről és a zulu-orvosokról, a melyet tőle 1883. tavaszán Budapest, a Hungária nagy termében hallottam. Akkorában, néhány hónappal ezelőtt, hogy nagy utjára elindult, újabb expedíciójára költségeinek fedezésére rendezte a magyar földrajzi társulat a felolvasásokat és mindenki örült, a ki filléreiért hozzájárulhatott a nagyszerű előmozdításához. Mostanában a nagyobb ausztriai városok és néhány magyar város az expedíció költségeinek megteremtésénél még nagyobb buzgalommal segítenek megvalósítani, a midőn a kitűnő férfit felolvasások révén anyagi támogatásban részesítik. Jól fog esni az a tudat, hogy városunk

multvelt polgárságának is van némi része ama nagyszabású munka létesítésében, a melyet Holub dr. tervezett, helyesebben, a melyen már is dolgozik.

Holub dr. ugyanis nemcsak, hogy tudományosan igyekszik feldolgozni kutatásainak eredményeit, de egyuttal a nagy közönség részére terjedelmes kiállításban akarja bemutatni mindazt, a mit természeti és ethnografiai tárgyakban gyűjtött, azután meg plasztikus alakban óhajtaná szemléltetni a „feketé világrész” természetét viszonyait, népének lakásvizonyait és sok oly csodás dolgot, a melyről pusztá leírásból, vagy egyszerű rajzból az európai megának helyes képet nem alkothat. A mennyire a kiállítás tervezetét ismerjük, az a maga nemében páratlanul igérkezik és alig ha nem magára fogja venni az egész világot figyelmét. Mi természetesebb, hogy a kiállítás a nagy fáradság mellett órási költséget igényel, a melynek fedezésére fordítja Holub dr. felolvasásainak jövődelmét. A kiállítás a gyűjtemény-tárgyak és a terbe vett plasztikus bemutatások rengeteg sokasága mellett meg fogja tölteni a bécsi világkiállítási épületet, azaz a rotundát összes melléképítményeivel együtt.

A tudományak nem lehet az emberek, a művelődésnek nem lehet az előmozdítója, a ki az ily nagyjelentőségű kiállítás iránt nem lelkesedik és nem igyekszik annak létrejöttét erője és tehetsége szerint előmozdítani. S mi ezzel, eltekintve a tudományos és kultur célú nemzetközi oldalát, annál is inkább vezünk mintegy kénytelenek, a a m-nnyiben a kiállítást a dualiztikus elv alapján némileg csügünk alatt is rendezni, lévén expedíciójának hivatalos megnevezése: „Osztrák-magyar afrikai expedíció”. De meg támogatásunknak a mellett, hogy ritka élvezetes és tanulságos dolgokat hallunk a nagy utazó szájából, még meg lesz az a hasznos következménye is, hogy Holub dr. ama magyar városoknak is fog juttatni gyűjtemény-tárgyakat,

a melyek felolvasásai iránt érdeklődéssel voltak. A kiállítás megszűnésével ugyanis a tárgyakat tudományos intézeteknek és iskoláknak osztja szét, így akárvan azoknak tanulságos voltát általánosítani és hosszú időkre biztosítani. Mily derék volna, ha városunk intézeteit is megajándékozná egyik másik becses afrikai tárggyal, a mi pedig várható, ha itteni szereplése sikerül.

De nem tekintve a tudományos orál, a kiállítás szép ügyét és némileg érdekeinket, Holub dr. Emlangja is teljes mértékben kell, hogy bírja minden művelt ember tisztelőt és nagybecsűsítést. Mindnyájunknak érdeklődését, a mint körünkbe közele, kell hogy a legélénkebben felidézze az a férfiú, a ki tudós társával együtt ki-zárólagosan a tudomány-szomjuság vezérletével Délafriká roppant vad és már talajánál megéghajlatánál fogva is európai emberre nézve legfelfelfelhetlenebb vidékre. Mindenkinek bannulhat kell, hogy kiérdemelte az olyan egyéniség, a ki kitűnő tudományos készütséget, kiváló tehetségeit önszántából arra használja fel, hogy a legborzasztóbb nyomorúságban, a legrettenetesebb fátáradalmak és kínok közt, folytonos halálközdelemmel szolgálja a kultúrát. Holub dr. közleményei, a melyek mellett utazásait végzte, oly sajátos és csodálatot gerjesztők, hogy e tekintetben majdnem egyedül áll a komoly számba jövő utazók között. Kezdetben csak őrösi tudomány volt az egyedüli tükörje, ritka elszántságn feleleget az egyedüli kísérője. Legutolsó expedíciójában támogatattá ugyan pénzbelileg, de a siker oroszlan részét is ő maga biztosította. Oly szervezett expedíciót, mint sok más utazó, sohasem vezetett, elért eredményei pedig, különösen tudományos tekintetben és gyűjteményi dolgában, fölérnek akárhányszor utazó sikereinek összességével.

Holub dr. prototípusul állítandó oda a tudományos utazónak, a ki a szó szoros értelmében a tudomány és a civilizáció fegyvereivel küzdött a vadak rablásordáival,

a kinek minden napos vészdelmeit és rettenetes künjait a tudomány iránt való szeretet tette elviselhetővé. Tizenegy évig utazott Délafriká val törzsei között és kutató, de főlegverei csak egyetlen egyszerű irányított ember lények felé s még akkor is azzal a kímélettel, hogy csak sebesített s nem gyilkolt. Pedig alig keveredett utazó, talán Stanley kivételével, annyi sok bajba a bennszülöttekkel, mint épen ő.

Első délafrikai utján 1872—1879-ig volt, a mikor csak a Zambesi folyóig jutott el. A gyémánt mezőkön, mint gyakorló orvos 72,000 frtot keresett és ezt az összeget fordította kutatásaira.

Utolsó utjára, a honnan tavaly ősszel tért haza, 1883. november havában indult nejevel s három szolgálával, ezek közt a csongrádi születésű Fekete Jánossal. Főfeladatuk azt tűzte ki magának, hogy a nagy tavak vidékét dél felől közelíti meg és hogy azt a vidéket természettudományi szempontból kutassa át. A szigorúan tudományos szempont mellett mindig a nagy mértékű gyűjtés is képezte ezíját.

A Bangweolo-tó volt kitűzött feladatának legközelebbi, az északi Matoka és Maschukumbé-terület bejárása legfolyolabbí célja. Összes utján és mindennemű készülődésében mindig az utóbb említett terület sikeres átkutatása vezérelte. Tervét meg is valóította, eljutott a Maschukumbé területre, jó részét be is járta, de nagyon kis híja volt és igazán ritka szerencse, hogy életébe nem került. Mindazok a viszontagságok és veszedelmek, a melyek utazónak európai ember előtt teljesen ismeretlen területen kinalkozhatnak, utóltértek őt. Győzedelmeskedett és nemcsak saját szájából, hanem szerencsén olyan részleteket hallani, a melyekből képet alkothatunk magunknak a délafrikai viszonyokról és életéről.

S.

Látszat és való.

(Regény öt könyvből.)

— „Aradi Közlöny” számára németből fordította: —

DENISE.

Negyedik könyv.

I.

(58-ik folytatás.)

Néhány percz telt el néma várakozásban. A tanácsos idegesen mosolyogva állt fel a alá a szobában, mialatt Robert mintegy testi hágyadságtól elgyöngyözve cserkedett egy székre és mereven szegeste szemét a földre. Csak a mikor Ida belépett, egyenesedett ismét fel.

— Mit parancsolás papa? — kérde Ida. — Ferenoz oly sievte futott, mintha már égne. Szükségetek van az én jelenlétére tárgyalásokon?

Robert már felsíni akart, de a tanácsos elutasító mozdulattal tett.

— Semmi befolyásolás, ha szabad kérnem — kiáltott a tanácsos a fiának — senkinek sem áll itt jogában a beszéd, csak nekem. — Ezzel megragadta Ida kezét, ki meglepetve tekintett bátyjáról atyjára.

— Robert épen közli velem, hogy Kaitwitz báró szándékosan megkérni a kezdet, azzal diosékszik, hogy a kegy, melyben ő részesítettet, jogosítja őt ezen mérszégre. Mond meg őszintén és bátran igaz, hogy őt előnyben részesített?

— En nem tudok erről semmit, papa, — válaszolt zavartan Ida. Istenem, ki vizsgál annyira esavaira és arcvonásaira, kivált egy udvarlónál, mint Kaitwitz. Nagyon figyelmes volt irántam, megkelt, hogy ezért barátságosabb voltam vele szemben, mint a többi urakkal. Bűn ez?

— Dehogy, de a társaságban kötelesség vagyunk ezavaink és szomzordulataink felett őrizkedni, különösen egy fiatal leány. Tartd meg ezt jövőre. Azonban ez itt nem tartozik a dologhoz. Felelj meg egy kérdésemre, de becsületesen és minden tartózkodás nélkül, hallod, a hogy sziveden érzed szeretet Kaitwitz bárót?

Ida megveto modulatot tett a jalkival. — Azt? Akkor már együgyűbűnek kellene lennem Berghelm Luizánál, a ki a vén Sohn titkos tanácsosához ment nőül, da-

Aradi falkavadászat.

November 19-én hétfőn. Kurucok erdő.
November 21-én, kedden. Ujfalusi csúszhá.
November 22-én, szerdán. 9-ik öböl.
November 22-én. ösütről. Vásárhelyi
csárda.
November 23-án, péntek. 85 ik öböl.
November 24-én szombaton. Kurucok kis erdő.

Károlyi Tibor gróf.

Az

"ARADI KÖZLÖNY"

(Megjelen mindennap)

Előfizetési feltételei.

Helyben házhoz hordva:

Egy évre	12	kr
Fél évre	6	"
Negyed évre	3	"
Egy hónapra	1	"

Vidékre szétküldve:

Egy évre	14	ft	—	kr
Fél évre	7	"	—	"
Negyed évre	3	"	—	"
Egy hónapra	1	"	—	"

Felkerjük lapunk azon előfizetőit, kiknek előfizetése október végén lejárt, hogy az előfizetést mielőbb megtegyék, és megvárják, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

Az "Aradi Közlöny"

kiadóhivatala.

HIREK.

ARAD ÉS VIDÉKE.

Trefort övénél. Trefort Agoston a néhai vallás és közoktatási miniszter elhalálása alkalmából — mint már említettük — az Aradon mikor összes tanfoglaltak ma déle 10 órakor a városi közgyűlési termében gyűlést tartott rend-znek. Az ünnepély műsorát: 1. Megvívott. 2. Nemzeti gyászdal. Kertay Edőtl. Harmonion kísérettel előadja az aradi dalkevelők egyesülete. 3. Emlékbeszéd, írta és előadja Varga Ottó gymnasiumi tanár. 4. "Trefort emlékeztető" óda, írta Dacay Géza, előadja Kaziliczky szimfonikus; 5. "Bucsurató" Schneider Jánostól, harmonion kísérettel előadja az aradi dalkevelők egyesülete. A megboldogult nagy hazafi tisztelői ez uton is felismernek, hogy az ünnepély résztvevői szíveskedjenek.

József főherceg a kisenői vadászatra folyó hó 27-én érkezik meg. Huszonegy vendégvadászat hoz magával a népszerű főherceget, kikhez Fábrián László főispán és Ormós Péter alispán fognak Aradról csatlakozni, mint hivatalosak.

A szegény iskolás gyermekek segélyező egyesület Simay István elnöklete alatt tegnap délután 5 órakor a városi kistérben közgyűlést tartott. Ormóval gyűződtünk meg az alkalommal, hogy a szép hivatalosul egyet alapja meg van vetve és az lassan lassan gyarapodik. Nemethy Károly pénztárnok jelentése szerint a nem egészen egy év óta fenálló egyesület bevétele 675 frt 37 kr., kiadása eddig 68 frt 90 kr. volt; a pénztárálladék 606 frt 47 kr, mely összegből 217 forint 50 kr alapítvány. Rendelkezésre áll tehát 388 frt 87 kr, és ezenkívül az 1898. január 1-én utalványozandó, Arad város által megvásárolt 500 frt évi segély. Az egyet tehát azon kedvező helyzetben van, hogy már e télen körülbelül 1000 frtot fordíthat a szegény iskolás gyermekek segélyezésére. Csik János gazda jelentette, hogy iskolás leányok részére mostanig 62 meleg kendő vásároltatott, fiuk részére pedig 50 kábat, mi összesen 160 frt 90 krba kerül. — Indítványára elhatározták, hogy a téli ruhák jövőre a holt idényben fognak beszeresíteni, mert ekkor sokkal olcsóbban lehet hozzájutni. Előterjesztette ezután a módosított alapszabályokat, melyek egész terjedelmükben elfogadtatván, a tanács után jóváhagyás végett a minisztériumhoz fel fognak terjesztetni. Az új alapszabályok szerint a szegény gyermekek ruhával való ellátásán kívül az egyet ezúlvál tűzte ki népkönyv és felállítás és gyermekek melegei létesítését. Ez utóból célul a természetesen majd csak akkor áldozhat, ha vagyona és jövedelme tetemesen meggyarapszik. Reméljük, hogy nem sokára lesz a kedvező helyzetben. Utjait az alapszabályokban az is, hogy ezután a rendes tagokon kívül alapító tagok is lesznek. Az indítványára Eliás Arminnek és Fülöp Lajosnak (fűrdőigazgatósági tisztviselő, Borszék). kiknek köszönhető, hogy a borszék fűrdőigazgatóság legújabb töltés borvizet ajándékozott az egyetnek, melyből 137 frt 50 kr. vétel-értékűt be — jegyzőkönyvi közzététel szavaztatott. Elhatározták továbbá, hogy az összeg két egyenlő részben nevezettek néven alapítványi képfog kszeltetni. Jegyzőkönyv közzététel szavaztatott továbbá. Hirschmann Józsefnek, ki nagyobb alapítványt tett, Bettelheim Adolfnak, ki papir és írószereket ajándékozott és Rátv Lipótnak nyomtatványok ingyeni kiállításért. Az új alapszabályok értelmében rendszerezett ellenőri állásra Kiliányi János választott meg, másodpénztárnoknak pe-

Pétervári kormánykörök állítása szerint a legújabb katonai rendszabályok nem bírnak háborús jelleggel, hanem egyszerűen a védelmi rendszer fejlesztéséből eredő intézkedések, melyek az európai katonai egységek fentartása végett váltak szükségessé.

Az északi távirati ügynökség jelenti: Teljesen alaptalan a "Kreuzzeitung" és a "Post" amaz állítása, hogy az orosz hadtestek új szervezete csapategységeket involválva nyugat felé. A hadsereg legújabb elszállási jegyzéke szerint a tegnapi kibocsátott osztrák rendeletben felsorolt hadosztályok mind egyikeknek törzskara az illető hadtestek területének megfelelő helyeken van elszállva, kivéve a következőket: a IX. hadtesthez (orel) átmegy a 33. gyaloghadosztály (törzskari szállás: Kíev); XII. hadtesthez (Kíev) átmegy a 19. gyaloghadosztály (törzskari szállás: Sztavropol); a XV. hadtesthez (Kazán) átmegy a 8. gyaloghadosztály (törzskari szállás: Varsó); végül a XV. hadtesthez (Kazán) átmegy a 13. lovas-hadosztály (törzskari szállás: Lublin). Ennél fogva tehát a tényállás az, hogy két gyaloghadosztály és egy lovas hadosztály "isszavonul nyugatra" a kelet felé és a kaukázusi hadsereg állománya egy gyaloghadosztállyal kevesbítettik.

A magyar befolyás.

(A "Kreuzzeitung" rólk.)

A német Junker-párt főorgánuma nem örömet látja azt, hogy a monarchia ügyeinek intézésében Magyarország gyakorolja törvényes jogkörét. Hónapok óta közöl cikket, melyekkel i akarja mutatni, hogy a magyarországi illyen dolgok; a most azt a kérdést veti fel: vajjon a parlamentarizmus és a nacionalizmus végkimenetel a monarchia felbomlására, vagy megelégedésére fog-e vezetni? (Tízta kúriózumból ismertetjük.) — A lap perze, ekkor ellensége lévén az alkotmányos gondolatnak, mely a parlamentarizmusban kifejezésre jut, illyen állásnak vesz minden olyan törekvést, mely a nemzeti jogoknak érvényesítését szolgálja.

Most a "Kreuzzeitung" afelett panaszkodik, hogy a "birodalom" három közös minisztere, a pénzügyi, külügyi, és hadügyi közös miniszterek, csak árnyékot képeznek egy kormányban; s hogy Magyarország 15 és fél millió lakosságának éppen egy 60 képviselője van a delegatúrában, mint Ausztria 23 millió lakosságának. A magyarok túlsúlya — így folytatja — jelentőségében megnyer az által, hogy közös határozatok hozatalánál Csisajtánia 60 delegátusa a külföldi parlamentekben képviseletét nemzeti jogokhoz képest megvesztik, míg a magyar delegátusok egyenesen képviselik Magyarországot s a magyar államjog szerint ők csak a pesti országgyűlés bizottságai képviselői. Szintén meg van károsítva Csisajtánia a pénz kérdésében, minthogy Magyarország csak egy szöddel járul a közös adóssághoz s a lig egy harmadrésze a közös kiadásokhoz. De nem csak ebben állnak a Magyaror-

szár annak, hogy azt bántja a közvény és hogy parókat visel.

— Tehát nem szereted a bárót, visszatartod?

— De papa, hogy is kérdezhatsz ilyet? — kiáltott nevetve Ida. — Ha ti csak azért hívtátok ide, akkor valóban nem szükséges, hogy oly tömeges arczokat vágiatok. Hiszen ez ugyis csak nevetni való. Mielőtt egy olyan bábuhoz mennék, a kinek tulajdonképpen minden leány jó neje lesznek inkább Róbert kövér könyvezetőjének azzal a pisze orral, a ki mindig felne az ablakomra, ha ki jön az utcából.

A tanácsos megveregette Ida arczát, mialatt barátságosan mosolygott.

Róbert arczán pedig csendes vonás jelent meg, mi őt egészen eltörzítette.

— Hugomnak, a kinek oly rendkívül kikapott izlése van, hogy bátyjának könyvezetőjét előnybe részesíti egy az első arisztokrata körökben felháza gavallér mellett, talán kellemesebb volna mint kőr Weller doktor?

Egész pir futotta át Ida arczát és a méregtől villogó tekintet vetett Róbertre.

— Mit jelentesz ez? — kérde a tanácsos. Ez csak amolyan gondolatoktól gyúsnak, vagy vannak biztos okaid? Felkerlek, hogy előttem és Ida előtt igazold magad.

— Nem intészed előbb Idához ugyanazt a kérdést Weller doktorra nézve, mint a nyílt intészt hozzá barátomra vonatkozólag? — válaszolt Róbert élesen megfelve Idát.

— Hogy megsejtenétek, igen! — Ida, szeretted Weller doktor?

Ida, a ki e szavak kösben a legnagyobb zavarában állott ott, könyekre fakadt.

— Oh, ez gyalázat! — kiáltott fel. — Szegyd magad Róbert, hogy ezt tessék meg velem. De én tudom, hogy miért történik. Borszék barátom miatt és azért, mert Weller doktor jó barátom és Jane-el azért nem állhatok ki őt, és most a papát a felakard bösztetni ellene.

— Ez nem felelet az én kérdésemre, gyz meg Róbert.

— Oh te-te — nem is tudom, hogy szvezelek el — zokogott Ida. — Mindig tit bittom, hogy sze etsz, de most tudom tit tartsz felőled! Te vagy az oka, hogy ti ugy vallatokra fognak! Nem bárom utatad ki a doktort a házból, mi közöm hozzá? De sohasem felejttem el, miként bántál el elem ma!

— Elég, — mondá a tanácsos. Idának aját csitítólal simogtva. — Menj most

szág diadalmas forradalma által kivívott jogok. Az országban, a melyben a kisebbségben levő magyar nemzetiség uralmat a többségben levő más nemzetiségek felett megrendték, magyar államnyelvet is közzéadtak, melynek egy merev állami egyetemes létesítésére kell szolgálni; míg Csisajtániaiban eljettették a fenálló állami nyelvet s azzal együtt a legrosszabb öszetartó kapcsolatot. A mágnaosok s a tizczar számba menő kis magyar nemesség a kezükbe kerítették a parlamentit és nem parlamentit uton a közgazgatást és igazságszolgáltatást s a nem magyar nemzetiségek magyarosítását s a császári kormány oltalmával és segítségével kényszeren eszközök. Bauer birodalmi hadügyminiszter igérete szerint erőlyesen elő fog mozdítani a közös hadsereg magyar részében a magyar nyelvben való oktatás, habár a verényszt a tisztiek nemetül viszik (a honvédség kivételével).

A Kossuth-féle érdeklődés immár két évtized óta mind nagyobb sikerrel előkészített önállósága és függetlensége a magyar királyságnak — úgy látszik, hallgatag jóváhagyatitk Bécsben. Kifelé már nem is bírázik egyéb, mint az, hogy egy császárságot mellőző alkalmas cözg: "Ausztria és a Magyarország egyesült államai" engedélyeztetések.

Az egységes és erős nemzeti uralom céljának a legnagyobb készséggel megtesznek minden engedményt. Az uralkodó faj erőbítésére nyugodtan megritk a feketlen magyar sajtót, mely a nemzeti érdeket fokuza s a nemzeti hőst Kossuthot önként ritódólag a választott király mellé állítja, s a magyar olvasó közönség már rég elhitette, hogy a magyar nemzet a souverainitás. Természetes, hogy a magyar nemzetet, mely oly szabad alkotmányt vívott ki magának, hogy ahhoz csak az angolok hasonlítható. Illetti meg az elsőség Ausztriában, és államférfiak a politika vezénylő. Ezen tényleges állapotok megfigyelésénél önkénytelenül fölmerül bennünk az a gondolat, hogy a dynasztikus államférfiak olyan politikát követnek, mely a császárság sulyponjtjának keletre tolását és annak alapos átváltoztatását készíti elő. Ennek folytán az egész ország magyar állami erő és a magyar kultúráján alapján annak idején fönt kint fog feltámadni egy új monarchia.

Ez a politika a német császári korona letételénél Gents által kifejezett azon államesszéhez való visszatérést jelentené: hogy "Ausztriának mint német hatalomnak meg kell szűnie. A császári székhelyet át kell tenni Pestre, ott alkotmányt kell csinálni és szoros kapcsolatot Magyarország, Gácsország, Csehország s a német birtokok maradékával létesíteni, egy szóval új monarchiát alapítani. Napoleonnak majdnem egyidejű eszméje más volt. Corsica nagy embere Ausztriát 3 országra akarta felosztani: Ausztriára, Csehországra és Magyarországra. Ez az eszme nemcsak az újabb magyar politikuskoknak tetszett inkább, mint a Gents-féle, hanem a cseh és lengyei államférfiaknak is. Kossuth egy önálló Csehország mellett nyilatkozott s a csehnek nem tartotta panszlav érdeklődnek. Deak a kiegyezési tárgyalások alatt kijelentette Klauzdy cseh képviselőnek, hogy ha Csehország nem szegül ellent a magyar kívánásoknak, akkor a magyarok hasonló jogok elnyeréséhez fogják segíteni a csehek. Széchenyinek is hasonló nézetei voltak.

gyermekem és bizd reám a többit. Eredj, gondoskodni fogok arról, hogy ilyesmi ne történjék soha.

Ezzel homlokon csókolva leányát, az ajtóig kísérté a még folyton zokogót. Miután az ajtó bezarult Ida mögött, a tanácsos Róberthez lépett.

— Igazolni fogod most magad velem szemben, vagy régalmazónak nevezzelek, a kinek mérge még a saját testvérét sem kiméli?

— Atyám! — kiáltott villogó szemekkel Róbert — beszélj másképpen hozzám, vagy megfellekdekem a becsülésről, mivel nekem tartozom.

— Helyes, nagyon helyes, ez méltó volna eddigi magaviseletedhez. Tehát beszélj a becsülés azon mértékében, mit előlel ismeretségeid még meghagytak benned, mond meg atyádnak, mi készített ilyen nyilatkozatra?

— Van elég ok, — válaszolt Róbert, nagynehezen nyugodtságra erőltetve magát, — meg lehet, hogy annak súlyát nem vagy képes eléggé tárgyaláson megítélni.

— És melyek volnának az okok?

— Weller doktor rossz hírből áll. azt mondják róla, hogy azon gazdag családok leányaira spekulál, a melyekben jartas mint orvos. Sajnálatomra elég gyantalan voltam eddig, hogy magaviseletét Idával szemben figyelemmel ne kísérem, idegeneknek, a kik életemben látnak, kellett engem felvilágosítani, hogy ez milyen nagy mértékben kompromittáló testvéremre nézve.

— Kik azok a "más emberek"?

— An nem lényeges, elég az hozzá, hogy Ida az orvosnál kapcsolatban a világ szájában jár.

— Ez még nem volna olyan rossz, ha Ida őt csakugyan szeretné és velem közölte volna titkát.

Robert röviden felkacagott.

— Természetesen, már opposzióból is velem szemben, ellenszenvetnél fogva a nemesség iránt előnyben részesítenéd a polgári kérőt, még akkor is, ha az Nyomórfi Jancsi volna. De ezzel még nem végeztünk, talán csak fogsz nézni a vöd érítellen hírnevére.

— A doktor becsületes ember, az nem számít, a mit him- vagy nőnemű pletyka szájak mondanak.

— De az mégis számít, a mit névvel bíró megbízható emberek mondanak, a mi nek valóságáról meggyőződtem. A doktor bizalmas viszonyt folytat Boroni operette énekesnővel, hozzám közelálló személyek első forrásból hallották.

(Folytatás következik.)

Hogy a lengyelek önállóságra való törekvésükkel a régi napoloni igéretek gondolkodnak, mely szerint Lengyelország helyre fog állítani, a felett a bécsi kabinetnek 1863-65-ben a volt lengyel felkelés alkalmával Francia és Angolországok tett beavatkozói kísérletei után valóban nem lehet csodálkozni. Czartoryszky hercegnek a Lengyelek nevében 1884-ben tett kijelentése, hogy nekik nincs érzékük Ausztriában állami nemzetiiség létesítésére, akkor nem is kellett semmi feltételest. Hogy a csehek az önálló cseh korona kivására törkvő küzdelemben mind érzelmet által vezéreltetnek, arra Polackynak ismert nyilatkozata emlékeztet: Mi fenállottunk Ausztria előtt s fenn fogunk állni Ausztria után is."

A Gents-féle államessze megvalósításában nem bízunk, nagyon emlékeztet ez Corvin Mátyás birodalmi röpke történelmi tetteire. Nem bízunk abban már csak azért sem, mivel a magyarok kényszeruralma Magyarországon csak az Ausztriára való támaszkodás által tartatik fenn; mert egy parlamenti kormányt, minő a pesti, nem lehet az igazi monarchikus elvekkel öszegyeztetni, s mivel ezen rendszerből az általa képviselt magyar kultúrából soha nem támadt egy roher de bronze egy új osztrák monarchia számára.

De éppoly kevésbé bízunk a lengyelek, csehek a dészálvok reményei megvalósításában. Ezen nemzetiségek nagyasa lényegileg a magyarországnak tört és előmozdított fenbőzaból származott. Egy oly politika által táptáitak az, mely a Metternich-féle elven sarkal, hogy fel kell használni a parlamenti terepén a különböző nemzetiségeket egy más ellen. Nagyon aggasztó processzus az, mely a nemzetiségek egyenjogúságra törekvésének löpnyegé alatt végbe megy. Ez a köpny nagyon is át van lyukasztva, minthogy a magyarok, csehek és lengyelek kitüntetése s a nemesség háttérbe tolása nap-nap után világosabb lesz, s minthogy az eredei cél Ausztriának nemzetiéggéből való kivételkötése s a magas politikából nagyon is nyilvánvaló. Ez aggodalmas az a folyamat azért is, minthogy a veszedelmes forradalmi elem a nemzetiégi mozgalmakban nagyon is kevésbé vétetik számításba. Nem a legrosszebben van ez a képviselő az osztrák nemetkél, kiknek liberalizmusa ellen joggaiküzdnek. Németország ura lett annak idején a forradalmi nemzetiégi mozgalmaknak és a monarchia erősödése szemmel láthatólag üszekötetésben áll ezzel a győzelemmel. Reméljük, hogy a szövetséges császárságban egy igazi konzervatív birodalmi politikában a parlamenti tulkapas és azzal kapcsolatos nemzeti obszcuritással is egy a Lajtán innen, mint túl mesterére fog találni.

KÜLFÖLD.

Az orosz hadügyi szervezete, mely most lépett életbe, Berlinben is élénk aggodalmat kelt. Távirataink azt jelentik, hogy a berlini politikai világ a helyzetet most kevésbé kedvezően fogja fel, mint eddig. Ennek oka először is azon tudat, hogy az új orosz kölézőn nagyobb részében katonai csélokra fog fordítani. A másik ok viszont az, hogy az új hadi organizáció életbe léptetése daczára Oroszország egyre újabb csapat-tömegeket halmoz fel a határon. A berlini "Post", a külügyminisztérium ez ismert közlönye szerint, az orosz határtartományokban igen élénken folynak a csapatmozgalmak. Az említett lap kétségtelennek mondja, hogy Oroszország nyugati kerületeinek helytérsege ismét két gyaloghadosztállyal szaporította még további két vagy három hadosztályt lehet oda küldeni. Máltán hangszólított Berlinben, hogy az ilyen roppant arányú intézkedések defenzív rendszabályoknak nem tekinthetők. Oroszországot senki sem fenyegeti; minden támadás az ő határai ellen feltétlenül ki van zárva mindaddig, míg ő nem támadja meg szomszédait. Védelmi csélokbl tehát egyáltalán nincs szükségé már is félelmetesen nagy hadait szaporítani. De ha mégis teszi, ez nem történhetik defenzív cséloból. Berlinben az ügy igen élénken foglalkoztatja a sajtót s a "Kreuz Ztg." is úgy találja, hogy az orosz hadsereg előre tolását a határ felé "nagyon komolyan kell venni. A lapok Oroszországot ez intézkedéseit a francia katonai készüldésekkel hozták kapcsolatba s utalnak rá, hogy az orosz és francia határon folyó események szerves összefüggésben állanak egymással. De nemcsak Berlinben keltenek aggodalmat a legutóbbi események. Brüsszelből azt távirják, hogy Lipóti király egy küldetését előtt az európai helyzetet veszélyesnek mondotta. Megemlítjük még, hogy a berlini tözsedén ösütrőlökön alálóan híre jött, hogy Sándor császár ellen újabb merénylet intéztetett. Az orosz nagykövetség azonban e hirt teljesen alaptalannak nyilvánította.

A francia képviselőháznak viharos ülése volt csütörtökön. Rouvier azt indítványozta, változtassak meg az egyes minisztériumok budgetének tárgyalási sorrendjét, hogy az előadók, kik a Gilly képviselő ellen indított becsületsértési pörben tanakul idéztettek meg, a bíróság előtt

Nimesben megjelenhessenek. (Nagy zaj.) Floquet miniszterelnök ellenzte az indítványt; minden képviselő első kötelessége a képviselőház tárgyalásaiban részt venni. (Gúnyos felkiáltások a jobb oldalon és a centrumban.) A képviselők sérthetetlenége azért van biztosítva, hogy a választók által reakció ruházott feladat elől ki ne vonathassanak. (Ujabb nyugtalanság jobbról.) Sallist kijelenti, hogy minden képviselő kötelessége becsületét megővni. O tehát, bármint határoz is a ház, el megy a tárgyalásra Nimesbe. (Elénk tesszés jobbról; hosszas zaj.) Baudry d'Asson: El akarják tehát a Gilly ügyet folytatni? Rouvier: Gilly vádjait ön tehát magáévá akarja tenni? Cassagnac igen éles beszédben támadja meg a kormányt s azt mondja, hogy a kormány paktumot kötött a gyanusított képviselőkkel. (Nagy zaj.) — Sarrien tiltakozik e gyanusítás ellen. — Cassagnac: Nem én vádoló a budgetbizottság tagjait. Ezt egy közársági képviselő teszi. Még sohasem fordult elő, hogy egy képviselőházi bizottság 22 tagját a törvényszék elé idézték volna. Ez csak a közárság alatt történik. Tanakul vannak ugyan megidézve, de a közvélemény másoknak tekintti őket. (Roppant zaj és ellenmondás a baloldalon.) Ez a zaj csak azt bizonyítja, hogy igazam van. (Ujabb nyugtalanság.) — Elnök mérséklésre inti a szónokot. — Cassagnac: Csak menjenek a gyanusított képviselők Nimesbe, mert különben a fölkapart sár a kamarára hull vissza. (Nagy zaj balról, helyeslés jobbról.) — Rouvier a legnagyobb igazságtalansággal a szónokokra rohan. — A tisztelt előttem szóló — Egy hang a középben: Hagyja el a tiszteltet! — Cassagnac: Ki meri azt mondani? — Calles képviselő fellál: En voltam. (Cassagnac két barátja utján elégette két Callest.) — Rouvier ezután a leghevesebb hangon utasította vissza a különböző vádakokat. Huszonöt év óta — mondá — szorgalom hazám, fontos állásokban voltam, de szegény maradtam. (Viharos életszóló balról.) E meggy Nimesbe, hogy meg helyi gezzem az ország színe előtt a rapalmakat. (Rouvier lelkes orációk közt tér vissza hátré.) — Douville-Maillifer Gillyt csunya madárnak nevezi, ki saját felszékét bepiskolja. Bolyer védi Gillyt, mire nagy zaj keltkezik; a két képviselő körül egész csoportosulás támadt s az elnök nem képes a rendet fenntartani. — Végre hosszas raj után Rouvier indítványt a tárgyalási sorrend módosítása iránt elfogadtatott.

LEGUJABB POSTA.

Vilmos császár Borszékban. Vilmos császár Borszékba érkezése alkalmával a pályaudvarban az őt ádvölő főpolgármester előtt örömet fejezte ki a borszék választások felett s a "Schlesische Zeitung" szerint ezt mondta: "Orülök, hogy Borszékban jó választások történtek s a kartellpartia győztek, ezuttal először." Megjegyzendő, hogy Friedensburg főpolgármester német-szabadelvű.

A volt szerb királyné Ugye. A Natália királyné által a román szinodának beadott óvás legközlebb kerül tárgyalás alá. Valószínű, hogy az elintézés az lesz, hogy a szinodus illetéketelennek jelenti ki magát.

A borkli katasztrófa következménye. Sándor császár két óráig beszélt Tolsztoji gróffal, a ki most tért vissza szabadságáról. E beszélgetésnek nagy fontosságú tulajdonitának, mert azt hiszik, hogy Posaizet közlekedési miniszter lemondásán kívül még más változások is fognak történni a minisztériumban. Petrovics vezérőrnagy, a mérnökari csapatok parancsnoka, Bodelva utazott, hogy felülvizsgálja a katasztrófa okait fűrkész bizottság munkálatait s külön jelentést tegyen a czárnak.

Táviratok.

— A regálejávaslat tárgyalása. —

Budapest, nov. 17. (Az "Aradi Közlöny" eredeti távirata.) A képviselőházban a regálejávaslat általános tárgyalásánál Darányi előadó kimerítő beszédben ajánlotta a javaslat elfogadását. Polonyi kifogásolva az alapul vett 1862-86. évi átlagot és helytelenítve, hogy az állam bíróság fel akar lenni, határozati javaslatot terjesztett be, hogy a tiaslat visszavétessék s a kormány új adatok beszerzésére utasítsák. A polonyi általánoságban elfogadja a javaslatot, de ha a részletes tárgyalásnál a városok javára kedvező módosítások nem fogadtatnak el, s a vitás kérdésekben nem állítanak független bíróság, szölv elvtársai val együtt harmadszori olvasásnál a javaslat ellen szavaz. Tízsz utalt arra, hogy a városok különösen pedig a főváros érdekében megtehető lehetett, és megteendő azt a részletes vitánál is, de tartózkodni kell a lehetőségén túlmenő követelésektől, s nem szabad megfellekdeznit az állam pénzügyi érdekeiről.

NAPTÁR.

November 18. Vasárnap. Rom. kath. napár: A. 26. B. A. Prot. napár: A. 25. Tr. Ottó. Görög-orosz napár: (november 6.) Napkél 7 óra 13 perczkor, nyugazik 4 óra 18 perczkor.

U.S. POPULATION

PERCENT

YEAR

1950 1960 1970 1980 1990 2000 2010 2020 2030 2040 2050

0 5 10 15 20

LENGYEL LŐRINCZ BÚTOR-GYÁROS.

Tisztelettel jelentem a nagyérdemű közönségnek, hogy helyben főtér 9-ik szám alatt a volt Kézmárcy-féle bútor üzlet helyiségében

új bútor-raktár

nyitottam, melyben mint a 30 év óta fönálló és Alföldszerte elsőnek ismert szegedi főútleük fiókjában dus készletet tartok, az összes butornemekből a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.
Lakásoknak teljes, stilszerű berendezését, ugyisnt a kárpitos szakmába vágó minden munkát a legpontosabban teljesítek.
Azon biztosítással, hogy főigyekezetemet szíves megrendelőimnek minden irányban való teljes kielégítésére és minden versenyt kizáró olcsó árza básra fordítandom, tisztelettel ajánlom magamat a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe.

LENGYEL LŐRINCZ bútor-gyáros.

2590/1888.

670 1-1

Arverési hirdetményi kivonat.

A borosjenői kir. bíróság mint telekkönyvi közhírré teszi, hogy a magyar királyi kincstár végrehajtónak Puj Szaveta és Puj Anna végrehajtást szenvedő elleni 256 frt tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő a nádasai 209. sz. tjkönyvben A. I. 1-4 alatt Puj Juon és Ilinga Mariska nevében felvett beltelkes ház és 1/4 külallományu földből álló ingatlan 1889. évi január hó 14-ik napján d. e. 9 órakor Nádas közszégházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 43 frt 60 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Borosjenőn, 1888. évi szeptember hó 25-én.

A borosjenői kir. bíróság mint tkvi hatóság.

20%-al olcsóbb mint eddig.

Salon- és futó-szőnyegek
Paplan
Madrac
Lóporóc
Agy-
és asztalgarnitúrák
4 egész 30 frtig
árusítja
Reich B. Károly
gyári raktár
Szabadság-tér I. sz.

20%-al olcsóbb mint eddig.

2572/1888. tkv. sz.

667 1-1

Arverési hirdetményi kivonat.

A borosjenői kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak Mikulán Alexandru és Ráveka végrehajtást szenvedő elleni 384 frt 59 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő a felmészi 3-ik sz. tjkönyvben A. I. 1-4 alatt Mikulós Flórián nevében felvett beltelkes ház és 1/4 külallományu földből álló ingatlan 1889. évi január hó 15-ik napján d. e. 10 órakor Felmészi közszégházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 46 frt 80 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Borosjenőn, 1888. évi szeptember hó 25-ikén.

A borosjenői kir. bíróság mint tkvi hatóság.

2591/1888.

666 1-1

Arverési hirdetményi kivonat.

A borosjenői kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak Balos Szimon és Ráveka végrehajtást szenvedő elleni 160 frt 17 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő a nádasai 307. sz. tjkönyvben A. I. 1-4. alatt Balos Todor nevében felvett beltelkes ház és 1/4 külallományu földből álló ingatlan 1889. évi január hó 9-ik napján d. e. 11 órakor Nádas közszégházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 51 frt 40 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Borosjenőn, 1888. szeptember 24-én.

A borosjenői kir. bíróság mint tkvi hatóság.

2591/1888.

666 1-1

Arverési hirdetményi kivonat.

A borosjenői kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak Balos Szimon és Ráveka végrehajtást szenvedő elleni 160 frt 17 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő a nádasai 307. sz. tjkönyvben A. I. 1-4. alatt Balos Todor nevében felvett beltelkes ház és 1/4 külallományu földből álló ingatlan 1889. évi január hó 9-ik napján d. e. 11 órakor Nádas közszégházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 51 frt 40 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Borosjenőn, 1888. szeptember 24-én.

A borosjenői kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Singer A „Nádor“-szállodával szemben. Singer

Amerikai varrógépek, vasbútor pénz-szekrények gyári raktára SINGER L. S. aradi keres kedő 1856 óta.

A. os. kir. osztály és a m. kir. miniszteriumok a államvasutak szállításaihoz és tőz és tűzveszélybiztos kis kezi és nagy pénz-szekrények gyári raktára. Készletek számára kivételesen 25% engedélyeztetik.

Azonkívül ajánlom vasbútor gyári raktáromat nagy választékban.

Valódi Amerikai Howe, nevezetesen WHEELER & WILSON, SINGER s kézi varrógépek családok, szabók és cipészek részére. Mindenmely varrógépek javítása is eszközöltetik. Varrógépekhez szükséges kellekek.

20188/1888.

Hirdetmény.

A közmunkára vonatkozó 21550/331. 1886. sz. szabályrendelet 12. §-a értelmében közhírré tétetik, miszerint az 1889. évre egy ter mézetben leendő ledolgozásra mint pénzbeli megváltásra összeirt közmunkára vonatkozó összeírás és kiv. elési listákromok folyó novemberr hó 16-án kezdődő 15 napra azon célból tétetnek az adóügyi osztály 1-6 számú helyiségében közszemlélre, miszerint ezen idő alatt azt minden ki betekinthevén, a kivétel mérve elleni észrevételeit a 13. §. értelmében az adóügyi osztálynál előszólí, vagy pedig közvetlenül a tanácshoz benyújtandó kérvényben előadhassa.

Arad, 1888. évi november hó 16-án.

Salacz Gyula. királyi tanácsos és polgármester.

GRUBER SÁNDOR

fogászati műterme ARAD, főtér 17-ik szám 1-ső emelet, (a megyeházzal szemben)

fogak, fogorvos és mindennemű javítások (reparaturák) a legrovidebb idő alatt készíttetnek műtermemben. Olcsó és kitűnő munkáérkezeskedem.

GRUBER SÁNDOR, fogtechnikus Aradon.

20181/1888. sz.

Hirdetmény.

Miután a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t. cz. 39. §-a értelmében a f. évi 4. adórészlet esedékességének határideje már lejárt, az adózók ezennel hirdetményileg is felhivatnak, hogy a f. évi 4. adórészletet most már a késedelmi kamatok és esetleg intési díjjal együtt, nemkülönben netalán régebbi adótorozásait azonnal fizessék be; mert ellenkező esetben a régebbi adótorozások azonnal, a f. évi 4. adórészletre pedig november hóban a késedelmi kamattal együtt végrehajtás utján és a végrehajtási díjak felszámítása mellett fognak behajtatni és pedig oly módon, hogy a 4. adórészletre nézve november hó 24-től kezdve a zálogolás fog megejtetni, s a mennyiben ennek dacára az adóhatalélek járulékaival együtt a zálogolás foganatosításától számított 15 nap alatt nem törlesztetnek, a lefoglalt ingók nyilvános árverésen fognak eladni.

Aradon, 1888. évi november hó 15-én.

A városi tanács.

2618/1888. tkv. sz.

669 1-1

Arverési hirdetményi kivonat.

A borosjenői kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak Puj Lázár, Miron, Ráveka, Mikuláj és Nyiska végrehajtást szenvedők elleni 142 frt 32 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő a nádasai 145. sz. tjkönyvben Puj Lázár, Miron, Ráveka, Mikuláj és Nyiska nevében felvett beltelkes ház és 1/4 külallományu földből álló ingatlan 1889. évi január hó 14-ik napján d. e. 11 órakor Nádas közszégházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fog.

Az árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 45 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Borosjenőn, 1888. évi szeptember hó 25.

A borosjenői kir. bíróság mint tkvi hatóság.

2574/1888.

662 1-1

Arverési hirdetményi kivonat.

A borosjenői kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak Berár Mikuláj végrehajtást szenvedők elleni 274 frt 6 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő a nádasai 75. sz. tjkönyvben A. I. 1-6. alatt Berár Mikuláj nevében felvett beltelkes ház 1/4 külallományu földből álló ingatlan 1889. évi január hó 16-ik napján, délelőtt 10 órakor Duid közszégházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 47 frt 10 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Borosjenőn, 1888. évi sz. ptember hó 25-ikén.

A borosjenői kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Gabona-bevásárlás.

A „Pester Lloyd“-ban folyóhó 9-én közzétett feltételek épségben tartása mellett a katonai élelmezési osztály vesz:

500 q. búzát
3800 q. rozst
3950 q. zabot
a temesvári élelmezési raktárhoz szállítva 657 3-3

235 q. búzát
1200 q. rozst
a nagyváradi élelmezési raktárhoz szállítva

Legalább 100 q.-ról szóló írásbeli eladási ajánlatok

f. hó 20-án délelőtt 11. óráig, a 7. hadtest biztosságánál Temesvárt átvételnek.

A cs. kr. 7. hadtest biztossága.

Aradi első takarékpénztár. Zálogosztály.

Arverési hirdetmény.

F. évi november 27-én d. e. 9 órakor, a fen netbi helyiségben a következő számú lejárt aran és ezüst zálogtárgyak fognak az alapszabályok 64. §-a szerint a legtöbbet ígérőnek azonnali lefizetés mellett elárvereztetni és pedig naplósám:

31	171	182	287	350	370	421	426	478
496	502	514	667	761	764	781	809	844
904	907	1072	1236	1417	1418	1426		
1665	1811	1905	1908	1912	1966	2016	2215	
2322	2404	2407	2408	2458	2459	2462	2492	
2528	2675	2676	2677	2696	2707	2708	2709	
2710	2711	2712	2740	2741	2797	2798	2799	
2800	2878	2888	2890	3198	3214	3312	3490	
3513	3524	3529	3537	3538	3584	3608	3624	
3634	3635	3644	3661	3662	3721	3722	3723	
3741	3772	3777	3779	3780	3836	3850	3851	
3907	3937	4008	4034	4087	4350	4433	4488	
4542	4689	4760	4796	4848	4872	4873	4973	
4999	5033	5065	5095	5112	5129	5140	5144	
5210	5258	5329	5437	5444	5444	5070	5574	
5582	5594	5596	5601	5689	5806	5868	5959	
6025	6026	6032	6038	6057	6081	6092	6093	
6105	6114	6143	6233	6250	6261	6268	6276	
6303	6362	6363	6365	6387	6437	6485		

árveréshez a venni szándékozik tisztelettel meghivatnak.

Kelt Arad, 1888. november hó 10-én.

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

A nagyemléktűs magyar kir. pénzügyminiszerium 61,792/1888. sz. intézményével a kataszteri felmérés térképek és egyéb munkálatok masolatának megszerzésére vonatkozó hirdetmény, amelyben különösen ki vannak tüntetve azon órák, melyek mellett az említett masolatok megszerzethetők, oly utasítással adott ki az „adóügyi osztálynak, hogy azt a jelenlétű felekkel megismeresse és részükre a szükséges felvilágosításokat tegyék. Erről az érdeklők oly megjegyzéssel értesítettek, hogy az említett hirdetmény megtekintése a hivatalos órák alatt Kilenyi János alszervező urnál történhetik.

Aradon, 1888. november 11-én.

A városi tanács.